

Fraga distingeix entre reunió i manifestació

"Les restriccions són necessàries en defensa de la mateixa llibertat"

"El dret de reunió afecta el dret ciutadà de deliberar, per establir punts de vista comuns, el dret de manifestació correspon a la possibilitat de proclamar, és dir, d'expressar col·lectivament aquests mateixos punts de vista col·lectius", van dir el vice-president del govern per a Afers de l'Interior i ministre de la Governació, Manuel Fraga Iribarne, en el discurs de presentació del projecte de llei de reunió davant el ple de les Corts espanyoles.

"El problema d'una encertada i justa regulació dels drets de les persones i dels grups socials continua essent una qüestió important i difícil en l'organització constitucional de cada país". Més endavant, el ministre es va dir que "en un estudi seriós dels drets humans i de les llibertats públiques, hauríem d'analitzar aspectes històrics, que ens revelarien com han sorgit en la consciència social la idea dels drets humans i les seves garanties constitucionals". Passà després a fer un estudi breu de les diferents posicions i cultures dels diversos països d'Occident i a la vegada en el seu conjunt, davant els "països de l'Est europeu, pel fet diferencial que aquells gaudeixen d'uns marges de llibertats públiques que en els països totalitaris no existeixen. Parlem amb claredat: tal condició és a la vegada un privilegi i un risc. També els atenoses sabien que el sistema espartà era més eficient per a fer la guerra. Tanmateix no van renunciar a un sistema que, amb tots els riscos, van produir un Partenon, un Sòfocles i un Aristòtil, mentre que, d'Esparta, tan sols en queda el nom".

Passà el ministre a analitzar la responsabilitat del legislador en aquest sentit, i la transformació constant que la regulació jurídica de les llibertats públiques ha sofert amb els anys. Aquí va fer una exposició històrica de l'evolució a partir del Renaixement fins als canvis revolucionaris del segle XVIII, i l'aparició del problema dels drets socials en el món industrial del segle XIX.

TENDENCIES DESFAVORABLES

"Una teoria actual dels drets humans ha de mirar: a la vegada totes aquestes qüestions, va dir referint-se a aquests fets històrics, i per això ha d'utilitzar també la tècnica de llibertat (límits als poders que poden oprimir aquests drets) i a la tècnica de la intervenció (garantia d'uns mínims econòmics, socials, culturals, etc.), però amb la legítima representació o participació de tots. Desgraciadament, les tendències generals del món actual no són favorables a aquest plantejament, perquè la sensació d'inseguretat tendeix a fer predominar, enmig d'una època de magnituds, de moviments terroristes, de l'alteració de "l'estat quò" en moltes parts del món, la preocupació de la seguretat a qualsevol preu i al mateix temps molts dels plantejaments radicals d'avui (a diferència del que passava fa temps) es fan també amb menyspreu de la llibertat i la tolerància".

Més endavant va dir com en aquests moments de transició, tenen especial vigència les paraules del jurista i Premi Nobel de la Pau Rene Cassin pronunciades al 68, "cap país, ni el més desenvolupat, no pot enorgullir-se de ser capaç de satisfer totes les exigències de la declaració dels drets humans". Arribat a aquest punt es va referir als principis més bàsics i profunds d'aquests drets, com és el de la llibertat. "La llibertat s'oposa doncs no a qualsevol limitació, va afegir, sinó a les limitacions immorals, anormals, il·legítimes o discriminatòries. No existeixen, ni poden existir en cap lloc, llibertats il·limitades i absolutes. Els límits poden i deuen establir-se en nom del bé comú, i de l'ordre públic, però han de ser límits raonables, justificables

i controlables. Així mateix, aquestes restriccions són necessàries en defensa de la mateixa llibertat. En definitiva, com que l'home no viu sol, sinó en comunitat, ha d'acceptar que tota llibertat imposa responsabilitats: si porta un cotxe, no puc beure mentre estic al volant. L'ordre institucional ha de ser liberal, però no pot ser llibertari. Tenim una responsabilitat social, o si es vol, hi ha una dimensió social de la llibertat personal".

REUNIO I MANIFESTACIO

En expressar-se directament pel que fa al dret de reunir-se i de manifestar-se, va dir entre altres coses que "a primera vista s'observa la diferència bàsica entre les reunions, que sols poden tenir lloc en la via pública, en la qual ha de prevaler la llibertat més general d'anar i venir, per a tots els ciutadans".

Aquí el ministre indicà com les diferents legislacions preveuen aquesta qüestió i es va detenir en especial en el cas britànic. "Tots som d'acord, afegí, que l'ordre públic és un valor capital de la convivència ciutadana. Doncs, no serà sobre recordar que l'ordre públic no consisteix tan sols en el «manteniment de la pau interior», sinó també i molt especialment en «el lliure i pacífic exercici dels drets individuals, polítics i socials reconeguts per les lleis». Són paraules textuals, com molt bé saben les senyories, de la vigent llei d'ordre públic de 1959, sàviament paraules d'una vella consciència jurídica que hem de recordar, recuperar i revitalitzar".

"El reconeixement del dret de reunió, va dir més endavant, no pot plantejar-se com un mal menor, com l'endegament resignat d'una força social ans be al contrari. El dret de reunió no compleix sols una funció alliberadora de desigs que en si mateixa és negativa, d'expressió col·lectiva. No és, per se, la vàlvula de l'o-

lla a pressió, encara que en alguns casos pugui fer aquest paper."

A la fi de les consideracions va dir que són aquestes les que han pesat en l'esperit del Govern en remetre a les Corts aquest projecte de llei, que pretén donar resposta satisfactòria a totes les exigències apuntades. Exposa com el projecte pretén portar a terme simplement la redefinició o una nova fixació de límits en quatre àmbits diferents: una correcció de límits entre els àmbits d'allò que és lliure i d'allò que és reglamentat; una redefinició dels límits entre allò lícit i allò il·lícit; l'establiment d'un nou criteri en repartir els poders de control sobre l'exercici concret del dret de reunió; i una redefinició dels límits en l'àmbit de les garanties que en el projecte excedeixen sensiblement allò purament jurisdiccional.

NO ES UN PROJECTE AILLAT

"Aquest no és un projecte aïllat, nascut d'una iniciativa particular d'un ministre o d'un grup de funcionaris. És la primera d'una sèrie de reformes que, per una banda, confirmen i reforcen el nostre Estat. Per altra banda el posen al dia, n'eixamplen la base, l'acorden més a la realitat de la societat espanyola dels anys 70 i en definitiva l'apropen als països del seu conjunt geopolític i cultural. Un país políticament civilitzat és aquell en què hi ha ordre en la llibertat, és a dir, que ni l'ordre hi és sacrificat a la llibertat, ni la llibertat hi és suprimida per mantenir l'ordre". El ministre va acabar la seva intervenció amb les següents paraules: "Dintre del nostre pla de reforma política, aquesta llei marca, doncs, un primer pas, a la vegada lògic i important. Us damanem el vostre vot favorable. Ho faig pensat en una Espanya més lliure i forta a la vegada. Més capaç de sotmetre un futur que ja és present. Que el vostre vot sigui la confirmació que tots treballem en el mateix esperit, al servei del rei i d'Espanya".

MADRID

Adolfo Suárez, nou conseller permanent

El marquès de Villaverde sols aconseguí 25 vots

A la seu del "Consejo Nacional del Movimiento" hi havia una més que il·legera expectació per saber el resultat de la votació per al càrrec de "Consejero Permanente" que enfrontava els candidats Adolfo Suárez, actual vice-president del "Consejo Nacional" i ministre secretari general del Movimiento i Cristóbal Martínez Bordiu, marquès de Villaverde. Un procurador a Corts, Díaz Llanos, havia declarat que es podrien produir sorpreses. La realitat de la votació ha negat la raó a les previsions d'aquest procurador.

Cap sorpresa, doncs; la sessió que va durar quaranta minuts, va donar la victòria al ministre amb un total que ultrapassa amplement el doble dels vots obtinguts pel gendre del general Franco. El marquès, només l'han votat dos consellers més dels que l'havien proposat. Es convenia, lícit i gairebé necessari, remarcar que, la "campanya electoral" de Martínez Bordiu prop dels consellers, havia recolzat en la memòria del general Franco.

BEN POCA ANIMACIO A LA SESSIO

Després d'el "Consejo Nacional", les Corts. Abans de les onze del matí, pels voltants de l'edifici dels lleons es passejaven els típics turistes sempre tan encuriosits, tan àvids de novetats de la vella Hispània, però també tan absents de la "res pública" de l'actual Celtiberia. ¿Què saben els turistes, posem per cas, del discurs de Blas Piñar a Sevilla amb lloaça inclosa a Martín García Verde —presumpte autor dels trets mortals—, per la seva qualitat d'heroi de Montejurra? ¿Què saben, posem per cas, de la no sortida de la presó d'un líder de Coordinació Democrà-

tica, García Trevijano, quan els altres companys polítics han quedat lliures? Realment el turista no sap res de tot això. Millor per a ell, perquè, si li piqués la curiositat, es faria un embolic sensacional.

Un cop dins l'edifici pensava que l'animació havia de ser superlativa. Després havia de comprovar que no: l'assistència a l'hemicicle no arribava als dos terços. L'ambient, a més, no era gens èpic: ni la presència del govern en pes aconseguí donar-li el to de gran celebració política. El president de les Corts, Fernández Miranda, obri la sessió amb paraules mig festives, sempre familiars, tot i haver recordat respectuosament els procuradors finals des de l'última sessió plenària. A continuació el jurament de nous procuradors.

El tema, com se sap, era la presentació del projecte de llei de reunió a les Corts, congregades en sessió plenària, per tal de procedir després a la seva votació, a l'empar del procediment de tramitació urgent. Prengué la paraula un membre de la ponència del projecte, García Valdecasas, el qual es referí a la necessitat, a l'oportunitat i a l'abast d'una llei d'aquesta mena. Com que el lector d'aquesta crònica tindrà més detalls a través d'altres conductes informatius del diari, em fixo únicament en l'embolcall que posà el ponent en l'ús de la paraula. Un embolcall d'encuny reformista: Aquest projecte —va dir— és el primer pas al servei d'aquesta Monarquia superadora d'antagonismes i integradora, que representa la voluntat essencial del poble espanyol".

EL TORN DE LES OBJECCIONS

Eren les onze i trenta-sis minuts quan Fernández Miranda va encendre el llum verd que donava pas als dissidents. El primer, Rosón Pérez, parlava amb la representació expressa del Grup Parlamentari Independent. El procurador no dubta de la necessitat de la llei: "Una societat sense dret de reunió és malalta; l'Estat té el deure, no solament d'arreglar-lo, sino de fomentar-lo". Però, al procurador, el projecte li sembla massa inspirat en criteris circumstancials, provisional, com si la llei vacil·les a prendre posicions amb abast de futur.

Inmediatament, prenia la paraula Peris Gimeno, membre del grup parlamentari d'UDPE. Peris Gimeno es fixa que la llei no contempla la responsabilitat patrimonial dels organitzadors de reunions i de manifestacions, en relació amb els danys de terceres persones que se'n poguessin originar. Argumenta dient que si la responsabilitat fos contemplada es reduiria la discrecionalitat a l'hora d'aplicar l'exercici del dret.

Lamo de Espinosa dubta de la claredat del projecte en la distinció entre reunió i associació i no accepta el criteri de la ponència pel que fa a la terminologia de lícit i il·lícit, en el sentit que l'il·lícit, en no ser il·lícit penal, es transformaria en lícit.

LES RESPOTES DELS PONENTS

A totes aquestes objeccions respongué en primer lloc un dels membres de la ponència, Díaz Llanos que, cabalment, és un dels promotors de l'escrit dels 126 procuradors bunkeristes al govern. Díaz Llanos va fer l'apologia de la precisió del projecte i de la perfecta distinció entre els drets de reunió i d'associació. Álvarez Romero, un altre membre de la ponència, mostrà que no calla esmentar la qüestió de les responsabilitats dels organitzadors i promotors de reunions i manifestacions, perquè aquesta era una qüestió que no entrava dintre del binomi ciutadà-poder públic.

La veu política més important per la seva empena reformista incondicional fou la de Angulo Montes, del grup parlamentari d'Unió Democràtica Espanyola. El procurador que també hi presentà objeccions asseverà que el seu grup polític rebia amb esperança el procediment d'urgència, i el rebia potser com a última possibilitat de substanciar la reforma política en la legalitat. La terminologia del procurador d'UDE fou bàsicament democràtica i molt propera als desigs del reformisme governamental.

Eren les 2,05 quan Fernández Miranda tancava la sessió del matí.

J. M. P.

Ahir es va reunir el ple de les Corts

Es presentà la ponència del projecte de llei regulador del dret de reunió

A les onze i deu d'ahir al matí va començar el ple de les Corts per debatre el projecte de llei regulador del dret d'associació. Va presidir la sessió el president de les Corts i del Consell del Regne, Torcuato Fernández Miranda.

En iniciar-se el ple, eren al "banc blau" tots els membres del govern, amb el seu president, a excepció del ministre de Relacions Sindicals, Rodolfo Martín Villa. L'hemicicle estava ocupat per un setanta-cinc per cent, si fa no fa, dels procuradors.

Seguint l'ordre del dia, informa Europa Press, el president de les Corts va donar compte del traspass de tres procuradors des del darrer ple: el tinent general García Rebull, José Antonio Olaso i Emilio Jiménez Millá, i va demanar que constés en acta el dol de la cambra legislativa per aquestes pèrdues.

COMENÇA EL DEBAT

A les onze i vint-i-tres minuts s'inicia el debat pròpiament dit amb la intervenció de García Valdecasas, que va parlar per la ponència encarregada d'informar sobre el projecte de llei. Va assenyalar que moltes de les esmenes que s'havien presentat, ja les havia recollides l'informe de la ponència i va posar de manifest la importància d'aquesta llei que regula el dret de reunió.

Després de la seva intervenció, va parlar el procurador Antonio Rosón Pérez, que assenyala que aquesta llei és oportuna, necessària i convenient. A les dotze menys deu va prendre la paraula el procurador Peris Gimeno, membre del grup parlamentari de la UDPE. En el seu parlament va dir que els qui sol·licitin autoritzacions per celebrar una manifestació si no es tracta d'una entitat amb personalitat jurídica pròpia, han de ser en nombre no inferior a les vint persones. Va insistir en la necessitat que quedin garantits els danys que, amb motiu d'una manifestació, es produeixin a persones i als desperfectes materials que s'ocasionin a les coses i edificis. I sol·licità que la re-

dacció final del text, si s'aproven aquestes observacions, la faci la comissió de lleis fonamentals, a la competència de la qual pertany aquest projecte de llei.

INTERVENCIO DE LAMO DE ESPINOSA

Tot seguit va fer ús de la paraula el procurador Lamo de Espinosa del grup parlamentari d'Acció Institucional, que va començar la seva disertació a les dotze i setze minuts.

El procurador va dir que caldria regular alhora el dret de reunió i el dret d'associació, si fos possible en una mateixa disposició, i ambdós després haver reformat el codi penal. Assenyala així mateix que, si el dret de reunió es regula en una norma autònoma i aquesta és anterior a la que regularà el dret d'associació, en bona tècnica legislativa s'imposa la supressió en aquest projecte de llei de tota referència al dret d'associació, l'abast del qual ningú no desconeix car es troba en període de tramitació.

En acabar la seva intervenció, el president de les Corts, Fernández Miranda, va concedir uns minuts de descans.

ES REPREN LA SESSIO

Després del descans, pocs minuts abans d'un quart de dues va prosseguir la sessió amb la intervenció de Rafael Díaz Llanos, en nom de la ponència, per tal de contestar les observacions del senyor Lamo de Espinosa.

Els dos procuradors són membres del grup parlamentari d'Acció Institucional. En el moment de la represa, es va incorporar al banc blau el ministre de Relacions Sindicals, Martín Villa amb la qual cosa el govern era sencer a l'hemicicle.

Díaz Llanos va indicar, entre altres qüestions, que el dret de reunió té una entitat pròpia. En el Fur dels espanyols s'estableix la possibilitat d'associar-se i de reunir-se (va subratllar especialment l'"i"), i així no

vol dir que siguin els dos drets junts, sinó l'un i l'altre separatament. Pel que fa a la il·licitud penal o civil del dret de reunió, es va pronunciar a favor de la segona i va manifestar entre d'altres particularitats que el dret de reunió és autònom.

El president de les Corts, Torcuato Fernández Miranda, va assenyalar tot seguit que hi ha un munt de matèries opinables sobre les quals la ponència es pot pronunciar i que, al final dels debats, aquesta farà una proposta concreta.

NOVA INTERVENCIO DE LA PONENCIA

També va intervenir per part de la ponència el procurador Álvarez Romero, que va respondre al procurador Rosón i assenyala que la permanència de la llei serà determinada per la congruència i la validesa del seu artíclat.

Finalment va intervenir el procurador Luis Angulo Montes, membre del grup Unió Democràtica Espanyola, per defensar la seva observació general i digué que ja anticipava el seu vot favorable al projecte de llei.

Va demanar que es tinguí en compte que molts despatxos professionals, com els dels advocats, i molts col·legis professionals han de celebrar un seguit de reunions que no poden ser entorpidides per la llei, car hi ha tot un munt d'activitats i reunions de caràcter professional que no tenen res a veure amb el dret de reunió.

CLAUSURA DE LA SESSIO FINS A LES CINQ

A les dues i cinc minuts de la tarda, el president de les Corts, Torcuato Fernández Miranda, va dir que la ponència que havia informat aquest projecte de llei, havia treballat d'acord amb les normes dictades per la presidència, clara allusió a un comentari que havia fet el procurador Angulo Montes.

Tot seguit va aixecar la sessió per continuar-la a les cinc de la tarda.

